

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Stáří jako závěrečná etapa lidského života

Autor práce: Mgr. Jaroslava Horváthová

Obor studia: Etika v sociální práci

Posudek vypracoval: Mgr. Věra Suchomelová, Th.D

Datum: 20. 8. 2018

Formální stránka

Práce splňuje požadovaný rozsah a obsahuje požadované náležitosti, bibliografické citace až na drobné výjimky odpovídají normě. Autorka pracuje s odpovídajícím citačním aparátem.

Stylistická a jazyková stránka

Text odpovídá požadavkům odborného stylu, obsahuje mírné množství neobratných formulací.

Obsahová stránka

V úvodu autorka definuje osobní motivaci (návaznost na předchozí závěrečné práce) výběru tématu. Cílem práce je „shrnout dosavadní poznatky o stáří a podívat se na tuto závěrečnou vývojovou etapu lidského života z různých úhlů pohledu a v různých souvislostech.“ Takto stanovený cíl odkazuje k přehledovému charakteru práce.

Autorka odkazuje k úctyhodnému citačnímu aparátu – 146 zdrojů. Při bližším pohledu je zřejmé, že v rešerši chybí aktuální články z odborných periodik, stejně tak některé tuzemské aktuální publikace (např. kolektivní monografie Gerontologie – současné otázky z pohledu biomedicíny a společenských věd, 2015 nebo Vidovičová L., Stárnutí, věk a diskriminace – nové souvislosti). Na druhé straně citační aparát ne zcela účelně rozšiřují příručky a učebnice staršího data (Dessaintová D., Nezačínejte stárnout, 1999; Gregor O., Stárnout, to je kumšt, 1990; Gruberová B, Gerontologie, 1998 – záznam přednášek, dvě příručky H. Haškovcové z roku 2004 a podobně.)

Druhá kapitola avizuje *Různé pohledy na stáří a stárnutí*. Autorka uvádí kapitolu velmi obecně: „*Jinak vnímá stáří filozofie a jinak ho popisuje biologie*“. Chybí ovšem kritérium výběru těchto „pohledů“ a naznačená jednotící linie jednotlivých kapitol a podkapitol; Zatímco například podkapitola *Stáří z pohledu filozofie* věnuje výhradně historickému pohledu a končí myšlenkou Erasma Rotterdamského (v přehledu tak chybí např. Vševýchova Jana Ámose Komenského nebo současný Čas výchovy R. Palouše), další kapitoly – pohled biologie, medicíny, psychiatrie, psychologie, demografie, sociologie a sociální práce – se zaměřují na současnost. Čtenáři může chybět pohled geronto-pedagogický vzhledem k tomu, že ve třetí kapitole se autorka věnuje vzdělávání a volnému času ve stáří.

Obsah této kapitoly (vzhledem k cíli klíčové) tak místy působí dojmem „náhodného výběru“.

Textu celkově chybí pečlivější utřídění; na několika místech práce se opakují tytéž informace bez cílené návaznosti (mýty a stereotypy ve stáří, změny ve stáří).

Autorka v závěru konstatuje: „*Pokud bych měla shrnout své poznatky, pak musím konstatovat, že problematika stáří a stárnutí je téma velmi rozsáhlé a skutečně všeoborové a mezioborové*“. Následují další obecná sdělení („*...procesy stárnutí zahrnují všechny roviny člověka*“, „*Stáří se mění i sociální role*

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

člověka“ apod.). Podobná konstatování by autorka našla v úvodu nejedné monografie, které ve výčtu zdrojů uvádí. V samém závěru autorka přidává vlastní doporučení, jak stárnout úspěšně, a konstatuje: „*cíl práce byl splněn*“. Domnívám se, že k naplnění avizovaného cíle by přispěla pečlivější kritická rešerše s využitím dostupných internetových databází (např. EBSCO), jasně definované metody a shrnutí a porovnávání myšlenek jednotlivých autorů a přístupů.

Téma stárnutí a stáří je bezesporu velice aktuální a široce uchopitelné. Příliš široký záběr je v případě této práce spíše na škodu; zůstává na úrovni kompilace poznatků různé závažnosti, aktuálnosti a charakteru, bez dalšího porovnání či hlubšího zhodnocení a shrnutí stěžejních závěrů.

Otázka do diskuze: V čem spatřuje autorka stěžejní přínos své práce? K jakým hlavním závěrům autorka ve své práci došla?

Navrhuji hodnocení 2-